

Η παραβολή του Καλού Σαμαρείτη

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: (Λουκ. ι´ 25-37)

Πρωτότυπο Κείμενο

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, πειράζων αὐτόν καὶ λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν· εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὅρθῳς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποιεῖ καὶ ζήση. ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτόν εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼν, καὶ λησταῖς περιέπεσεν· οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. ὁμοίως δὲ καὶ Λευῖτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν

ἀντιπαρήλθε. Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτὸν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη, καὶ προσελθὼν κατέδρησε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ,τι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστές; ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως».

Νεοελληνικὴ Απόδοση

Εκείνο τον καιρό, κάποιος νομοδιδάσκαλος παρουσιάστηκε στον Ιησού, και για να τον φέρει σε δύσκολη θέση του είπε: «Διδάσκαλε, τι πρέπει να κάνω για να κερδίσω την αιώνια ζωή;» Ο Ιησούς τον ρώτησε: «Ο νόμος τι γράφει;» Εκείνος απάντησε: «Να αγαπᾶς τον Κύριο το Θεό σου μ' ὅλη την καρδιά σου και μ' ὅλη την ψυχή σου, μ' ὅλη τη δύναμή σου και μ' ὅλο το νου σου· και τον πλησίον σου ὅπως τον εαυτό σου». «Πολύ σωστά απάντησες», του εἶπε ο Ιησούς· «αὐτό κάνε και θα ζήσεις». Εκείνος ὁμως, θέλοντας να δικαιολογήσει τον εαυτό του, εἶπε στον Ιησού: «Και ποιος εἶναι ο πλησίον μου; » Πῆρε τότε αφορμή ο Ιησούς και εἶπε: «Κάποιος ἄνθρωπος, κατεβαίνοντας ἀπὸ τα Ἱεροσόλυμα για την Ἱεριχώ, ἔπεσε πάνω σε ληστές. Αυτοὶ τον ξεγύμνωσαν, τον τραυμάτισαν και ἔφυγαν παρατώντας τον μισοπεθαμένο. Ἀπὸ εκείνο το δρόμο ἔτυχε να κατεβαίνει και κάποιος ιερέας, ο οποίος τον εἶδε, ἀλλὰ τον προσπέρασε χωρίς να του δώσει σημασία. Το ἴδιο και κάποιος λευίτης, που περνούσε ἀπὸ εκείνο το μέρος· παρ' ὅλο που τον εἶδε κι αὐτός, τον προσπέρασε χωρίς να του δώσει σημασία. Κάποιος ὁμως Σαμαρείτης που ταξίδευε, ἦρθε προς το μέρος του, τον εἶδε και τον σπλαχνίστηκε. Πῆγε κοντά του, ἄλειψε τις πληγές του με λάδι και κρασί και τις ἔδεσε καλά. Μάλιστα τον ἀνέβασε στο δικό του το ζῶο, τον ὁδήγησε στο πανδοχεῖο και φρόντισε γι' αὐτόν. Την ἄλλη μέρα φεύγοντας ἔβγαλε κι ἔδωσε στον πανδοχέα δύο δηνάρια και του εἶπε: φρόντισέ τον, κι ὅτι παραπάνω ξοδέψεις, ἐγὼ ὅταν ξαναπεράσω θα σε πληρώσω. Ποιος λοιπὸν ἀπ' αὐτοὺς τους τρεις κατὰ τη γνώμη σου ἀποδείχτηκε πλησίον εκείνου που ἔπεσε στους ληστές; » Ο νομοδιδάσκαλος απάντησε: «Εκείνος που τον σπλαχνίστηκε». Τότε ο Ιησούς του εἶπε: «Πῆγαινε, και να κάνεις κι ἐσύ το ἴδιο».

Σχολιασμός

Ο Χριστός, με την παραβολή του καλοῦ Σαμαρείτη θέτει δύο βασικές αρχές: Πρώτα, πρέπει να αναγνωρίζουμε σε κάθε ἄνθρωπο τον πλησίον μας, ανεξάρτητα ἀπὸ εθνικά, θρησκευτικά, και κοινωνικά και πολιτιστικά ὅρια. Φίλος ἢ ἐχθρός, συγγενής ἢ ξένος, πλούσιος ἢ φτωχός, ομόφυλος ἢ ἀλλόφυλος, ομόθρησκος ἢ

αλλόθρησκος, γνωστός ή άγνωστος, αδιάφορας, είναι ο συνάνθρωπός μας. Δεύτερο, η ανάγκη του συνανθρώπου μας έχει απόλυτη προτεραιότητα. Είναι αναγκαίο να υπερβεί κανείς τον εαυτό του, να θυσιάσει χρόνο, χρήμα, υλικά αγαθά και να εγκύψει με προσωπικό ενδιαφέρον στις ανάγκες του πλησίον. Γιατί τότε γίνομαι πράγματι πλησίον, διαφορετικά λαμβάνω εχθρική απόσταση από τον άλλο.

Η κλήση του Ιησού Χριστού είναι μεγαλειώδης και επιτακτική. Η αληθινή αγάπη είναι πέρα από ανθρώπινες διαιρέσεις και αντιπαλότητες. Νικά το μίσος και την εμπάθεια. Υπερβαίνει τις προσωπικές πικρίες και απλώνεται σε όλη την ανθρωπότητα, χωρίς σκοπιμότητες και υστεροβουλίες. Αυτό μας δίδαξε ο Κύριος και αυτό οφείλουμε να πράττουμε. Να μεριμνάμε, να φροντίζουμε και να «φυλάσσουμε» τους αδελφούς μας. Αν αγαπούμε τον πλησίον μας μιμούμεθα την αγάπη του Θεού. Αμήν.